

Sygn. akt I NSW 1771/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z protestu wyborczego H. W.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

wyraża opinię, że protest wyborczy jest bezzasadny.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 14 lipca 2020 r. H. W. (dalej: Wnoszący protest) wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarzucił w nim naruszenie przepisu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. poz. 979, dalej jako: u.wyb.2020) poprzez nedoręczenie zaświadczenia umożliwiającego mu oddanie głosu w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, co pozbawiło go możliwości skorzystania przez niego z czynnego prawa wyborczego. Wnoszący protest wskazał, że dnia 9 czerwca 2020 r. drogą elektroniczną złożył do Konsula Rzeczypospolitej Polskiej w

M. wniosek o dopisanie go do spisu wyborców. Po ogłoszeniu wyników pierwszej tury wyborów Wnoszący protest dowiedział się, że jest wpisany na listę wyborców w M. również podczas głosowania w drugiej turze. Z uwagi na to, że planował głosować w kraju, w dniu 30 czerwca 2020 r. skontaktował się z Ambasadą Rzeczypospolitej Polskiej w M., wskazując adres do dostarczenia zaświadczenia do głosowania na terenie Polski. Z załączonej przez Wnoszącego protest korespondencji mailowej wynikało, że zaświadczenia zostały przesłane na wskazany przez niego adres w dniu 3 lipca 2020 r. listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. Do dnia złożenia protestu Wnoszący protest nie otrzymał powyższego zaświadczenia, natomiast z listy wyborców w miejscu zamieszkania na terenie kraju był wykreślony.

Stanowisko w niniejszej sprawie wniósł Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w M. Podniósł w nim, że wniosek Wnoszącego protest o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania w drugiej turze wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wpłynął do urzędu konsularnego w M. w dniu 30 czerwca 2020 r. Powyższe zaświadczenie zostało wydane dnia 1 lipca 2020 r. i wysłane w dniu 3 lipca 2020 r. przesyłką poleconą ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Odpowiedź na powyższy protest przesłał Prokurator Generalny (pismo z 25 lipca 2020 r.), wnosząc o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. Na podstawie art. 15 ust. 2 u.wyb.2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. W zakresie nieuregulowanym w powyższej ustawie, na podstawie art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy ogólne, zawarte w ustawie

z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej jako: k.wyb.).

Z treści art. 321 § 3 k.wyb. jednoznacznie wynika, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Zgodnie z nim, protest może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Z treści tego przepisu wynika, że osoba wnosząca protest jest ponadto zobowiązana do wykazania wpływu wystąpienia naruszeń na wynik wyborów. Przedmiotem protestu wyborczego jest bowiem ważność wyboru określonej osoby, a podstawę do jej zakwestionowania mogą stanowić wyraźnie wskazane przestępstwa oraz delikty wyborcze. Ich wystąpienie musi rzutować na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów i być poparte konkretnymi dowodami, znanymi osobie wnoszącej protest, na których opiera ona swoje zarzuty. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. (art. 322 § 1 k.wyb.).

W niniejszej sprawie Wnoszący protest jako zaistniałą nieprawidłowość wskazał nedoręczenie mu zaświadczenia umożliwiającego oddanie głosu w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Należy jednak zaznaczyć, że z przedstawionej przez Wnoszącego protest korespondencji mailowej z Wydziałem Konsularnym przy Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w M., jak również ze stanowiska Konsula Rzeczypospolitej Polskiej w M. wynika, że zaświadczenie zostało wysłane do Wnoszącego protest w dniu 3 lipca 2020 r. Tym samym Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w M. wywiązał się z obowiązku, o którym mowa w przepisie § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie spisu wyborców przebywających za granicą (Dz.U. poz. 1130), zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych przypadkach

konsul może wysłać wyborcy zaświadczenie o prawie do głosowania za zwrotnym pokwitowaniem odbioru. Zarzuty podniesione w proteście wyborczym nie mogą dotyczyć innych nieprawidłowości niż te, które dotyczą naruszeń przepisów Kodeksu wyborczego (w tym również powiązanych z nim aktów wykonawczych). Zarzut podniesiony przez Wnoszącego protest nie dotyczy tymczasem naruszenia prawa ze strony organów wyborczych, ale wiąże się ze sposobem funkcjonowania operatora pocztowego, który nie dostarczył mu zaadresowanej do niego przesyłki. Nie można zatem zakwalifikować go jako przestępstwa przeciwko wyborom, ani jako deliktu wyborczego, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 323 § 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 Sąd Najwyższy, wyraził opinię jak w sentencji postanowienia.